

Lehdistötiedote

Luxemburg, 3. maaliskuuta 2021

EU:n tarkastajat tutkivat, onko lentomatrustajien oikeuksia suojattu covid-19-kriisin aikana

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on käynnistänyt tarkastuksen sen arvioimiseksi, onko Euroopan komissio turvannut vaikuttavalla niiden kansalaisten oikeudet, jotka ovat matkustaneet lentokoneella tai varanneet lentoja koronaviruskriisin aikana. Tarkastajat tutkivat, ovatko lentomatrustajien oikeuksia koskevat nykyiset säännöt tarkoituksenmukaisia ja riittävän joustavia, jotta niillä voidaan vastata tällaiseen kriisiin. He tarkastavat, onko komissio seurannut, että lentomatrustajien oikeudet ovat toteutuneet pandemian aikana, ja onko komissio ryhtynyt seurannan tulosten edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastajat arvioivat myös, ovatko jäsenvaltiot ottaneet matrustajien oikeudet huomioon myöntäessään hätätilanteeseen perustuvaa valtiontukea matkailu- ja liikennealalle.

”Covid-19-pandemian aikana EU:n ja sen jäsenvaltioiden on täytynyt löytää tasapaino lentomatrustajien oikeuksien ylläpitämisen ja vaikeuksissa olevien lentoyhtiöiden tukemisen välillä”, sanoo tarkastuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Annemie Turtelboom. ”Tarkastuksessamme selvitämme, ovatko miljoonien lentomatrustajien oikeudet EU:ssa unohtuneet, kun on keskitytty pelastamaan vaikeuksissa olevia lentoyhtiöitä.”

Covid-19-pandemian ja sen torjumiseksi toteutettujen terveystoimenpiteiden vuoksi matrustaminen häiriintyi merkittävästi: lentoyhtiöt peruuttivat noin 70 prosenttia kaikista lennoista, ja uusien varausten määrä romahti. Ihmiset eivät enää voineet tai halunneet matkustaa. Tämä johtui myös siitä, että eri maiden hätätoimenpiteet – lentokiellot, viime hetkellä toteutetut rajojen sulkemiset tai karanteenivaatimukset – olivat usein koordinoimattomia.

EU:n jäsenvaltiot ottivat käyttöön uusia hätätoimenpiteitä, joilla pyrittiin pitämään vaikeuksissa oleva liikenneala, myös lentoyhtiöt, pystyssä. Alan toimijoille myönnettiin esimerkiksi ennennäkemättömiä määriä valtiontukea. Joidenkin arvioiden mukaan lentoyhtiöt – mukaan lukien EU:n ulkopuoliset – olivat kriisin aikana joulukuuhun 2020 mennessä saaneet tai saamassa jopa 37,5 miljardia euroa valtiontukea. Lisäksi 12 jäsenvaltiota ilmoitti komissiolle

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen laatiman tarkastuksen ennakkoesittelyn keskeiset tiedot. Ennakkoesittely löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

valtioneuvoston päätöksistä, joilla kyseiset maat pönkittivät matkanjärjestäjiään ja matkatoimistojaan noin 2,6 miljardilla eurolla.

Jäsenvaltiot antoivat lentoyhtiöille myös enemmän joustovaraa niiden korvausten suhteen, joita oli maksettava matkustajille lentojen peruuttamisen vuoksi. Komissio antoi ohjeita ja suosituksia ja totesi muun muassa, että matkakuponkien tarjoaminen ei vaikuta matkustajien oikeuteen saada käteispalautuksia. Lentoyhtiöt kuitenkin usein painostivat peruutettujen lentojen matkustajia hyväksymään matkakuponkeja käteispalautusten sijaan. Joissakin tapauksissa lentoyhtiöt eivät maksaneet palautuksia lainkaan tai maksoivat ne myöhässä.

EU:n tarkastajien kertomuksen odotetaan valmistuvan ennen kesälomia. Tavoitteena on tukea lentomatkustajia kriisiaikoina ja pyrkiä yleisesti palauttamaan luottamusta lentomatkailuun. Tämän tarkastuksen yhteydessä tarkastajat selvittävät myös, onko suositukset, jotka tilintarkastustuomioistuin esitti [matkustajien oikeuksia koskevassa kertomuksessaan vuodelta 2018](#), pantu täytäntöön.

Taustatietoja

EU:n toimintapolitiikka, jolla suojataan matkustajien oikeuksia, vaikuttaa suoraan kansalaisiin, ja sillä on niin ollen hyvin suuri näkyvyys kaikissa jäsenvaltioissa. Kyseisen toimintapolitiikan avulla taataan kuluttajien oikeudet, ja komissio pitääkin sitä myös yhtenä suurista menestystarinoistaan kuluttajien voimaannuttamisen alalla. EU pyrkii tarjoamaan kaikille lentoliikenteen käyttäjille saman tasoisen suojan. Lentomatkustajien oikeuksista annetussa asetuksessa säädetään, että jos lento peruutetaan tai se viivästyy merkittävästi tai jos lentomatkustajilta evätään pääsy lennolle, heillä on oikeus käteispalautukseen ja uudelleenreitykseen sekä maassa annettavaan tukeen, kuten ilmaisaterioihin ja majoitukseen. Vastaava suoja annetaan EU:n direktiivillä henkilöille, jotka varaavat pakettimatkoja (esim. lento ja hotelli yhdessä).

Tarkempia tietoja annetaan tarkastuksen ennakkoesittelyssä *Air passengers rights during the COVID-19 crisis*, joka löytyy englanniksi sivustolta [eca.europa.eu](#). Tarkastusten ennakkoesittelyt perustuvat ennen tarkastuksen käynnistämistä suoritettuun valmistelutyöhön. Niissä ei esitetä tarkastushavaintoja, johtopäätöksiä tai suosituksia. Tilintarkastustuomioistuin on äskettäin julkaissut kaksi katsausta EU:n toimista covid-19-kriisin torjumiseksi. Toinen niistä koski [terveyskysymyksiä](#) ja toinen [taloudellisia näkökohtia](#). Tilintarkastustuomioistuin ilmoitti [vuoden 2021 työohjelmassaan](#), että joka neljäs tänä vuonna tehtävistä uusista tarkastuksista liittyy covid-19-pandemiaan ja elpymispakettiin.

Ennakkoesittelyä koskevat tiedustelut

Damijan Fišer – sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu, puhelin: (+352) 4398 45510 / matkapuhelin: (+352) 621 552 224